

รายงานผลการดำเนินงาน

โครงการ	อบรมพัฒนาศักยภาพเครือข่ายการดำเนินงานวัณโรคและการคัดกรองเชิงรุก ในกลุ่มประชากรเสี่ยง อำเภอเมืองชัยนาท จังหวัดชัยนาท ปี ๒๕๖๘		
ผู้รับผิดชอบโครงการ	นางสาววนิดา วุฒิกิจจารัตน์	นายแพทย์ชำนาญการพิเศษ	
งบประมาณ	จำนวน ๑๖๐,๐๐๐บาท (หนึ่งแสนหกหมื่นบาทถ้วน)		
ระยะเวลาดำเนินการ	เมษายน ๒๕๖๘ – กันยายน ๒๕๖๘		

วัณโรคเป็นโรคติดต่อที่เป็นปัญหาในระบบสาธารณสุขของประเทศไทย วัณโรคเกิดได้ทุกอวัยวะของร่างกาย ส่วนใหญ่ร้อยละ ๘๐ เกิดที่ปอดและสามารถแพร่กระจายเชื้อได้ ส่วนวัณโรคนอกปอด มักพบการแพร่กระจายเชื้อไปยังอวัยวะอื่นๆ เช่น เยื่อหุ้มปอด ต่อมท่อน้ำเหลือง กระดูกสันหลัง ข้อต่อ ช่องท้อง เป็นต้น โดยองค์การอนามัยโลก (WHO, Global Tuberculosis Report ๒๐๒๑) คาดประมาณว่าในปี พ.ศ.๒๕๖๘ ประเทศไทยมีอุบัติการณ์ผู้ป่วยวัณโรครายใหม่และกลับมาเป็นซ้ำ ๑๐๕,๐๐๐ ราย หรือคิดเป็น ๑๕๐ ต่อประชากรแสนคน ผู้ป่วยวัณโรคเสียชีวิต ๑๒,๐๐๐ ราย จากการสำรวจข้อมูลทะเบียนผู้ป่วยวัณโรคจากระบบเฝ้าระวังและแหล่งข้อมูลอื่นๆ พบว่าปัจจัยการเกิดโรคมียหลายประการ เช่น ผู้สูงอายุ แรงงานข้ามชาติ ผู้ต้องขังในเรือนจำ ผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเบาหวาน เป็นต้น

อัตราการสำเร็จการรักษาวัณโรครายใหม่และกลับเป็นซ้ำที่ขึ้นทะเบียนตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ - พ.ศ. ๒๕๖๗ ในอำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท คือ ร้อยละ ๙๓.๔๑, ๙๔.๓๒ และ ๒๘.๕๐ ตามลำดับ อัตราความครอบคลุมการรักษาผู้ป่วยวัณโรครายใหม่และกลับเป็นซ้ำ (TB Treatment Coverage) อำเภอเมืองชัยนาท จังหวัดชัยนาท ในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ คือ ร้อยละ ๑๑๒.๘๕ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งเป้าหมายไว้

ดังนั้น เครือข่ายบริการสุขภาพอำเภอเมืองชัยนาท ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการค้นหาวัณโรค เชิงรุกโดยการคัดกรองอาการ (verbal screening) และการเอกซเรย์ด้วยภาพถ่ายรังสีทรวงอกในกลุ่มประชากรเสี่ยง ๘ กลุ่ม คือ ๑. ผู้สัมผัสร่วมบ้าน ๒. ผู้ป่วยเบาหวาน ๓. บุคลากรทางด้านสาธารณสุข ๔. พระภิกษุ/นิกบวช ๕. ผู้ป่วยโรค COPD/CKD ๖. แรงงานข้ามชาติ ๗. ผู้ป่วย HIV/AIDS ๘. ผู้สูงอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป โดยมีคณะกรรมการการดูแลแบบผสมผสานผู้ป่วยวัณโรค เครือข่ายบริการสุขภาพอำเภอเมืองชัยนาทและแกนนำอาสาสมัครในระดับชุมชน ดำเนินงานค้นหา คัดกรองวัณโรคเชิงรุก และถ่ายทอดความรู้เรื่องวัณโรคสู่พื้นที่อย่างต่อเนื่องและเข้มแข็ง ต่อไป

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อค้นหาผู้ป่วยวัณโรคเชิงรุกโดยการคัดกรองและเอกซเรย์ภาพถ่ายรังสีทรวงอก
๒. เพื่อลดความล่าช้าในการวินิจฉัย และเข้าสู่ระบบการรักษาของผู้ป่วยวัณโรค
๓. เพื่อส่งเสริมให้กลุ่มประชากรเสี่ยงได้รับการวินิจฉัยและรักษาตามมาตรฐานการดูแลรักษาวัณโรค
๔. เพื่อพัฒนาเครือข่ายการคัดกรองค้นหาวัณโรคในประชากรกลุ่มเสี่ยง
๕. เพื่อพัฒนาเครือข่ายการติดตามกำกับกำกับการกินยาในผู้ป่วยวัณโรค

เป้าหมาย

กิจกรรมที่ ๑ การอบรมการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายการดำเนินงานวัณโรคระดับหมู่บ้าน

๑. อาสาสมัครสาธารณสุข อำเภอเมืองชัยนาท หมู่บ้านละ ๑ คน จำนวน ๘๒ คน

๒. อาสาสมัครสาธารณสุข เทศบาลเมืองชัยนาท ชุมชนละ ๑ คน จำนวน ๑๘ คน

กิจกรรมที่ ๒ การคัดกรองวัณโรคเชิงรุกด้วยภาพถ่ายรังสีทรวงอก ประชาชนกลุ่มเสี่ยงในชุมชน

๒.๑ ผู้สัมผัสร่วมบ้าน จำนวน ๔๐ คน

๒.๒ ผู้ป่วยเบาหวาน จำนวน ๒๖๐ คน

๒.๓ บุคลากรสาธารณสุข จำนวน ๘๐ คน

๒.๔ พระภิกษุ/นักบวช จำนวน ๕๐ คน

๒.๕ ผู้ป่วยโรคCOPD/CKD จำนวน ๒๐ คน

๒.๖ แรงงานข้ามชาติ จำนวน ๒๐ คน

๒.๗ ผู้ป่วยโรคHIV/AIDs จำนวน ๕๐ คน

๒.๘ ผู้สูงอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป จำนวน ๖๘๐ คน

รวมทั้งสิ้น จำนวน ๑,๒๐๐ คน

ผลการดำเนินงาน

กิจกรรมที่ ๑ การอบรมการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายการดำเนินงานวัณโรคระดับหมู่บ้าน

๑. อาสาสมัครสาธารณสุข อำเภอเมืองชัยนาท หมู่บ้านละ ๑ คน จำนวน ๘๒ คน

๒. อาสาสมัครสาธารณสุข เทศบาลเมืองชัยนาท ชุมชนละ ๑ คน จำนวน ๑๘ คน

กิจกรรมที่ ๒ การคัดกรองวัณโรคเชิงรุกด้วยภาพถ่ายรังสีทรวงอก ประชาชนกลุ่มเสี่ยงในชุมชน

๒.๑ ผู้สัมผัสร่วมบ้าน จำนวน ๔๐ คน

๒.๒ ผู้ป่วยเบาหวาน จำนวน ๒๖๐ คน

๒.๓ บุคลากรสาธารณสุข จำนวน ๘๐ คน

๒.๔ พระภิกษุ/นักบวช จำนวน ๕๐ คน

๒.๕ ผู้ป่วยโรคCOPD/CKD จำนวน ๒๐ คน

๒.๖ แรงงานข้ามชาติ จำนวน ๒๐ คน

๒.๗ ผู้ป่วยโรคHIV/AIDs จำนวน ๕๐ คน

๒.๘ ผู้สูงอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป จำนวน ๖๘๐ คน

รวมทั้งสิ้น จำนวน ๑,๒๐๐ คน

ลงชื่อ..........ผู้รายงาน

(นางสาววนิดา วุฒิกิจจารัตน์)

นายแพทย์ชำนาญการพิเศษ (ด้านเวชกรรม)

หัวหน้ากลุ่มงานเวชกรรมสังคม